

اتحاد ملت

روزنامه صبح ایران

ایران بار دیگر در آستانه ثبت یک رکورد جدید در افزایش تورم قرار دارد

خوراکی‌ها در خط مقدم تورم

۵ صفحه

یادداشت

این چه موقعیتی‌است که همه معترضند؟

صدا و سیما رپرتاژ شبانه داد؟

مراسم قرعه کشی جام جهانی ۲۰۲۶ از شبکه سه سیما به صورت انحصاری پخش شد!
معمولا صدا و سیما همیشه “دست بگیر” داشته تا “دست بده” اما اقتضای که خداداد عزیزی در پخش زنده به بار آورد به اضافه انحصارطلبی برای پخش زنده قرعه کشی جام جهانی باعث شد تا صدای انتقاد علیه این سازمان بیش از پیش شنیده شود.

یادداشت

بحران ناترازی انرژی در ایران؛ تشخیص صحیح و درمان مؤثر

اگر ایران را بر اساس ذخایر نفت و گازش قضاوت کنیم، شاید تصور شود که بحران انرژی در این کشور بی‌معناست. اما واقعیت پیچیده‌تر است: ایران کشوری است با وفور منابع انرژی اما گرفتار در کمبود عرضه، قطعی‌های برق، افت فشار گاز و بحران آلودگی. تناقضی که تنها با درک ریشه‌های عمیق ناترازی در ساختار انرژی کشور قابل توضیح است.
ناترازی انرژی به زبان ساده به معنای ناهماهنگی میان عرضه و تقاضاست؛ اما در ایران، ماجرا فراتر از یک شکاف عددی است. ناترازی در ایران، محصول ترکیبی از ساختار مصرف، سیاست‌های ناکارآمد، ضعف فناوری و سوءمدیریت بلندمدت است که با گذر زمان، به بحرانی فراگیر و چندبعدی بدل شده است.

داستان ناترازی؛ چگونه به این نقطه رسیدیم؟

از دهه ۱۳۵۰ شمسی به بعد، با افزایش درآمدهای نفتی، دولت‌ها در ایران سیاست‌های مبتنی بر «وفور و وفورطلبی» را در دستور کار قرار دادند. حامل‌های انرژی با قیمت بسیار پایین به مردم عرضه شد تا هم رفاه عمومی افزایش یابد و هم شاخص‌های نابرابری کنترل شود. این سیاست در کوتاه‌مدت سیاست‌های ناکارآمد، ضعف فناوری و سوءمدیریت بلندمدت است که با گذر زمان، به بحرانی فراگیر و چندبعدی بدل شده است.

ریشه‌ها و علل ناترازی انرژی:

ناترازی انرژی در ایران، که به معنای عدم تعادل بین عرضه و تقاضای انرژی است، نتیجه مجموعه‌ای از عوامل درهم‌تنیده است. در درجه اول، مدیریت ناکارآمد بخش انرژی نقشی کلیدی ایفاکرده است. دهه‌ها تصمیم‌گیری غیرکارشناسی، از تخصیص بودجه‌های کلان به پارانه‌های نقدی به‌جای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها تا دخالت نهادهای غیرتخصصی در مدیریت صنعت انرژی، ظرفیت تولید را تضعیف کرده‌است. عامل دوم، فرسودگی زیرساخت‌های انرژی است. نیروگاه‌های حرارتی ایران با راندهان متوسط ۳۶ درصد کار می‌کنند، درحالی‌که استاندارد جهانی برای نیروگاه‌های سیکل ترکیبی به ۶۰ درصد می‌رسد. شبکه‌های انتقال برق نیز حدود ۱۳ درصد

بحث درباره انحصارطلبی صدا و سیما همیشه بوده، با سانسورهای اذیت کننده برای مخاطبان فوتبالی که تا همین دوره های قبل علا چیزی از قرعه‌کشی نمی دیدند؛ یا می دیدند اما چیزی را که صدا و سیما باب میلش بود. امسال اما شرایط متفاوت رقم خورد و پخش مستقیم از پلت فرم‌های مختلف این اجازه را به مخاطب داد تا خودش انتخاب کند که قرعه‌کشی مهم‌ترین رویداد

ورزشی را به چه صورتی تماشا کند.

با این حال پس از همه این اتفاق ها و البته حرف‌های عجیب و غریب خداداد عزیزی روی آنتن زنده هجمه علیه ویژه برنامه سازمان به اوج خودش رسید؛ جالب اینجاست که خیلی از کانال های خبری به صورت واحد، متنی هماهنگ(بدون یک واو جابجایی) را روی خروجی خودشان منتشر کردند که ذهن آدم را ناخودآگاه درگیر

تجدیدپذیر، وابستگی به سوخت‌های فسیلی را کاهش داده است. در مقابل، ایران بخش عمده درآمدهای نفتی خود را صرف پارانه‌های غیردفعمند کرده است. عربستان سعودی، یکی دیگر از کشورهای نفت‌خیز، با اصلاح پارانه‌های انرژی و سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی، توانسته تقاضای داخلی را مدیریت کند. این کشور در سال‌های اخیر پروژه‌های عظیم خورشیدی را راه‌اندازی کرده و وابستگی به نفت برای تولید برق را کاهش داده است. در مقابل، ایران تنها یک درمصداز برق خود را از منابع تجدیدپذیر تأمین می‌کند. ونزوئلا، که شباهت‌هایی با ایران در زمینه تحریم‌ها و سوءمدیریت دارد، نمونه‌ای از پیامدهای نادیده گرفتن ناترازی انرژی است. این کشور با وجود ذخایر عظیم نفت، با فروپاشی صنعت انرژی و قطعی‌های گسترده برق مواجه شده است. این مقایسه نشان می‌دهد که بدون اصلاحات ساختاری، ایران ممکن است باچالش‌های مشابهی مواجه شود.

راه‌حل‌ها

برای برون‌رفت از ناترازی انرژی، مجموعه‌ای از راه‌حل‌های علمی و عملی لازم است که هم به عرضه و هم به تقاضای انرژی توجه داشته باشند.
اصلاح تدریجی پارانه‌های انرژی ضروری است. افزایش قیمت انرژی برای مصرف‌کنندگان پرمصرف و حفظ پارانه‌های برای اقشار کم‌درآمد می‌تواند تقاضا را مدیریت کند. این سیاست باید با کمپین‌های آموزشی برای جلب حمایت عمومی همراه باشد. تجربه کشورهای مانند مالزی نشان می‌دهد که اصلاح پارانه‌ها، اگر با شفافیت اجرا شود، می‌تواند موفق باشد. دوم، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر، به‌ویژه خورشیدی و بادی، می‌تواند تأثیر مثبت قوی در رفع ناترازی داشته باشد. ایرانا ۳۰۰ روز آفتابی در سال، پتانسیل بالایی برای تولید برق خورشیدی دارد. توسعه پارک‌های خورشیدی و بادی نه‌تنها وابستگی به گاز را کاهش می‌دهد، بلکه اشتغال‌زایی می‌کند. سوم، نوسازی زیرساخت‌های انرژی حیاتی است. ارتقای نیروگاه‌های حرارتی به سیکل ترکیبی، کاهش تلفات شبکه انتقال و توسعه سیستم‌های ذخیره‌سازی گاز می‌تواند عرضه انرژی را بهبود بخشد.

در نهایت، مدیریت تقاضا از طریق ترویج فرهنگ صرفه‌جویی

فقط یک‌سوم از راکبان موتور سیکلت از کلاه ایمنی استفاده می‌کنند

هشدار جدی آمارها

صفحه ۳

چگونه معامله‌گران ترامپ توافق‌ها را پیش می‌برند؟

حواریون کاخ سفید

عمیق ترامپ نسبت به دستگاه امنیت ملی و وزارت امور خارجه را مورد تأکید قرار می‌دهد؛ نهادهایی که برای دهه‌ها به عنوان ستون فقرات روابط خارجی ایالات متحده عمل کرده‌اند. این گروه غیرمعمول و کوچک شامل استیو ویتکاف، دوست دیرینه املاک و مستغلات ترامپ، مارکو روبیو، وزیر امور خارجه، جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور، پیت هگست، وزیر دفاع، و سوزی وابلز، رئیس دفتر ترامپ، است. کوشنر با استفاده از مهارت‌های تجاری خود برای تنظیم منافع متضاد بازیگران منطقه‌ای، منتقدانی را که روزی به خاطر نداشتن تجربه دیپلماتیک او را به تمسخر گرفته بودند، ساکت کرده است و اکنون حتی با همان مردی مقایسه می‌شود که نه سال پیش برای مشورت به او مراجعه کرده بود؛ هنری کیسینجر.

شرح در صفحه ۷

فرسایش خاک با شدت ۱۶ تن در هکتار	مافیای رسانه‌ای چگونه از صنعت نفت و پتروشیمی در آمد نجومی کسب می‌کند؟	عارف در جشنواره «ارتقای شفافیت و رفع موقعیت‌های تعارض منافع»:
افزایش فرسایش خاک با همکاری کم‌آبی	شبکه پنهان پول‌سازی از آلودگی خبری	همه‌برای نابودی فساد دنبال راهکار مناسب هستیم
صفحه ۸	صفحه ۴	صفحه ۲

به‌قلم: تبسم نمازی	سخن نخست
	

جز روزنامه نگاران نگاشته شده است؟ این همان اثر تبعیض مثبت است. این روزها، بحث اینترنت بدون فیلتر یا همان سیم‌کارت‌های سفید، داغ است و آخرین واکنش به این موضوع هم دستور رئیس‌جمهور مبنی بر سیاه شدن این سیم‌کارت‌ها بود با این استدلال که " بفهمند آن هایی که سیم کارت هایشان سفید نیست چه بالایی سرشان می‌آید."

ادامه در صفحه ۲

به‌قلم: مرتضی رضایی	یادداشت
	

رپرتاژ شبانه برای صدا و سیما می‌کند! اگر نه چه دلیلی دارد که بسیاری از کانال های مهم و تاثیر گذار همه از این بنویسند که صدا و سیما در آزمون پخش قرعه کشی جام جهانی سربلند بود و به رسالت خودش خیلی خوب عمل کرد؟

کاش صدا و سیما بیاید این حرکت دسته‌جمعی و اتهام رپرتاژ را تکذیب کند و قضاوت را به مردم بسپارد!

به‌قلم: محمد سینا صلصالی	یادداشت
	

و استفاده از تجهیزات کم‌مصرف ضروری است. استانداردسازی مصرف انرژی در صنایع و ساختمان‌ها، مشابه آنچه در اتحادیه اروپا اجرا می‌شود، می‌تواند مصرف را بهینه کند.

امکان‌پذیری، بازه زمانی و هزینه‌ها
خروج از ناترازی انرژی در ایران امکان‌پذیر است، اما نیازمند اداره سیاسی، اصلاحات ساختاری و سرمایه‌گذاری کلان است. در کوتاه‌مدت (۱ تا ۳ سال)، اصلاح پارانه‌ها و مدیریت تقاضا می‌تواند فشار بر شبکه را کاهش دهد. در میان‌مدت (۳ تا ۷ سال)، نوسازی نیروگاه‌ها و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند عرضه را افزایش دهد. در بلندمدت (بیش از ۱۰ سال)، با رفع تحریم‌ها و جذب سرمایه‌گذاری خارجی، ایران می‌تواند به یکی از بزرگترین صادرکنندگان جهان انرژی تبدیل شود.
تخمین هزینه‌ها دشوار است، اما بر اساس مطالعات مشابه، نوسازی زیرساخت‌ها و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر ممکن است در حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیارد دلار طی یک دهه هزینه نیاز خواهد داشت این رقم در نگاه اول بزرگ است، اما در مقایسه با زیان سالانه ناشی از ناترازی (که برخی برآورده آن را تا ۱۰ میلیارددلار در سال می‌دانند)، نه تنها منطقی، بلکه ضروری است. اصلاح پارانه‌ها هزینه‌های مستقیم کمتری دارد، اما نیازمند مدیریت دقیق است. با اجرای همزمان این راهکارها، ایران می‌تواند تا سال ۱۴۱۰ ناترازی انرژی را به‌طور قابل‌توجهی کاهش دهد.

نتیجه‌گیری

ناترازی انرژی در ایران، با وجود منابع عظیم هیدروکربوری، نتیجه سال‌ها سوءمدیریت، زیرساخت‌های فرسوده، سیاست‌های ناکارآمدو محدودیت‌های خارجی است. این بحران اقتصاد، جامعه و محیط‌زیست را تحت فشار قرار داده و بدون اقدام فوری، می‌تواند پیامدهای وخیم‌تری داشته باشد. با اصلاح پارانه‌ها، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر، نوسازی زیرساخت‌ها، تقویت دیپلماسی انرژی و مدیریت تقاضا، ایران می‌تواند از این بحران خارج شود. این مسیر نیازمند تعهد بلندمدت و همکاری بین دولت، بخش خصوصی و جامعه است. تجربه دیگر کشورها نشان می‌دهد که با مدیریت صحیح، منابع انرژی می‌توانند به موتور توسعه تبدیل شوند، نه مانعی برای پیشرفت.